

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΦΕΤ ΓΙΑΝΝΗ ΜΙΧΑ ΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΜΕ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΤΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΟΥΠΡ ΜΑΡΚΕΤ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ
ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ**

19/10/2012

Αξιότιμοι κύριοι,

Να σας καλωσορίσουμε στη σημερινή μας συνάντηση που γίνεται με αφορμή τη γενικότερη συζήτηση που έχει ανακύψει σχετικά με την πώληση τροφίμων μετά την παρέλευση της ημερομηνίας ανάλωσης κατά προτίμηση (best before date).

Η συνάντησή μας γίνεται στο πλαίσιο της πάγιας πολιτικής του ΕΦΕΤ να διαβουλεύεται και να συνεργάζεται για όλα τα ζητήματα με όλους τους φορείς που εμπλέκονται με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο στην παραγωγή, διακίνηση και εμπορία τροφίμων.

Και αυτό γιατί θέλουμε να ακούμε όλες τις απόψεις, όλες τις φωνές, είτε διαφωνούμε, είτε συμφωνούμε. Αυτό επιτάσσει η δημοκρατική μας συνείδηση και μόνο με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουμε ως χώρα να πάμε μπροστά.

Το αντικείμενο της συζήτησής μας ήρθε, όπως όλοι γνωρίζουμε πολύ καλά, στην επικαιρότητα μετά τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία γίνεται υποχρεωτική η πώληση των ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ σε ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΤΙΜΗ.

Καταρχήν, εδώ να πούμε ότι **με την πώληση των ΜΗ ΕΥΑΛΛΟΙΩΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ με περασμένη ημερομηνία ανάλωσης, δεν ανακαλύπτουμε την Αμερική.**

Στα τρόφιμα, βάσει κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 2000/13 και Καν. 1169/2011), αναγράφεται υποχρεωτικά η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας.

Ανάλογα με τη φύση του προϊόντος (ευαλλοίωτο ή μη), η ημερομηνία δίδεται ως «ανάλωση έως...» ή «ανάλωση κατά προτίμηση έως...».

Στην ισχύουσα αγορανομική διάταξη (07/2009) υπάρχει πρόβλεψη για πώληση ΜΗ ΕΥΑΛΛΟΙΩΤΩΝ τροφίμων, στα οποία έχει παρέλθει η ημερομηνία ανάλωσης κατά προτίμηση, με συγκεκριμένους όρους.

Η διάταξη αυτή είναι εν ισχύ στην Ελλάδα εδώ και πολλά χρόνια (αγοραν. Διάταξη 14/1989). Επίσης, στο Ηνωμένο Βασίλειο επιτρέπεται η πώληση των τροφίμων αυτών.

Ένα μη ευαλλοίωτο τρόφιμο, όπως είναι για παράδειγμα τα ζυμαρικά, ένα αφυδατωμένο τρόφιμο, ο καφές, τα όσπρια, οι κονσέρβες κλπ, θεωρείται ασφαλές για κατανάλωση, ακόμη και μετά την παρέλευση ευλόγου κατά περίπτωση διαστήματος, μετά την παρέλευση της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας. Βέβαια, υπάρχει το ενδεχόμενο στα τρόφιμα αυτά να παρατηρηθεί αλλαγή οργανοληπτικών χαρακτήρων.

Πάντως, αν η «ανάλωση κατά προτίμηση» δίνεται με Μέρα, Μήνα, Έτος (πχ αναψυκτικά), τότε μπορεί να πωληθεί για 15 επιπλέον ημέρες. Αν δίνεται με Μηνά, Έτος (πχ ζυμαρικά), μπορεί να πωληθεί για επιπλέον 1 μήνα. Αν δίνεται με Έτος (πχ κονσέρβες), μπορεί να πωληθεί για 3 επιπλέον μήνες.

Αυτά λέει η ισχύουσα νομοθεσία. Βέβαια, στην πράξη κάτι τέτοιο δεν έχει εφαρμοστεί και νομίζω ότι όλοι ξέρουμε πολύ καλά τον λόγο.

Ο Έλληνας και η Ελληνίδα έχουν μια ιδιαίτερη σχέση με το τραπέζι, με την καθημερινή τους διατροφή. Δεν αγοράζουν κατά τύχη. Θέλουν να έχουν πρόσβαση στα ποιοτικότερα, στα καλύτερα, ει δυνατόν στην καλύτερη τιμή.

Ακόμη και σήμερα, που η οικονομική κρίση έχει συρρικνώσει την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών κατά τουλάχιστον 30 %, βλέπουμε ότι αναζητούν το φθηνότερο, αλλά πάντα σε σχέση με την ποιότητα.

Επίσης, η ενημέρωση που έχει υπάρξει τα τελευταία χρόνια, από όλους τους φορείς, τον ΕΦΕΤ, τις πρώην νομαρχίες, τις καταναλωτικές οργανώσεις, έχει κάνει τον Έλληνα καταναλωτή περισσότερο προσεκτικό, περισσότερο υποψιασμένο και περισσότερο ευαισθητοποιημένο.

Τώρα, λοιπόν, που μάθαμε τους καταναλωτές να προσέχουν την ημερομηνία λήξης και γενικά τις ενδείξεις στην ετικέτα τους ζητάμε να τρώνε λιγμένα.

Για τους λόγους αυτούς, νομίζω, δεν «περπάτησε» η πώληση μη ευαλλοίωτων τροφίμων με περασμένη ημερομηνία ανάλωσης.

Αυτό, λοιπόν, που αλλάζει σήμερα το Υπουργείο Ανάπτυξης δεν είναι η ισχύς του άρθρου 31 της ΑΔ 7/2009. Αυτό που αλλάζει είναι ότι γίνεται υποχρεωτική η πώληση των **ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ σε ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΤΙΜΗ.**

Εμείς έχουμε άποψη για το συγκεκριμένο θέμα και δεν έχουμε διστάσει μέχρι σήμερα να την πούμε δημόσια και με παρρησία :
Πρόκειται για ΛΑΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΕΠΟΧΗ.

Γιατί το λέμε αυτό :

A. ΠΟΛΙΤΕΣ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΠΟΛΛΩΝ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Καταρχήν, δημιουργείται διαχωρισμός των πολιτών – καταναλωτών σε δυο κατηγορίες ή, εάν θέλετε, σε κατηγορίες πολλών ταχυτήτων. Αυτών που αγοράζουν τα εντός εισαγωγικά «ληγμένα» και αυτών που ακόμη μπορούν να αγοράζουν τα, ας τα πούμε, κανονικά προϊόντα.

Σήμερα, εάν κάποιος θέλει να επιλέξει από μία κατηγορία προϊόντος το φθηνότερο δεν έχει πρόβλημα, καθώς στο ίδιο ράφι θα βρει κατά σειρά από το ακριβότερο στο πιο οικονομικό και θα κάνει την επιλογή του σύμφωνα με τα κριτήριά του.

Στην περίπτωση των «ληγμένων», όμως, δεν ισχύει κάτι τέτοιο αφού τα συγκεκριμένα τρόφιμα θα βρίσκονται σε ξεχωριστά σημεία πώλησης. Έχουμε, λοιπόν, το φαινόμενο του στιγματισμού που την περίοδο της κρίσης που διανύουμε είναι ό,τι χειρότερο για τους συμπολίτες μας.

Γιατί μπορεί η κρίση, η τρόικα και το Μνημόνιο, το πολιτικό σύστημα διαχρονικά με τις ευθύνες του, να έχει τσαλακώσει το εισόδημά των συμπολιτών μας, **όμως εμείς δεν έχουμε κανένα απολύτως δικαίωμα να τσαλακώσουμε την αξιοπρέπειά τους.**

Ξέρετε ότι υπάρχουν συμπολίτες μας που δεν πηγαίνουν ούτε καν στα συσσίτια των εκκλησιών ή των δήμων ή δεν δέχονται βοήθειες τρίτων ακριβώς για λόγους αξιοπρέπειας.

Λοιπόν, εάν θέλουμε να βοηθήσουμε τους συμπολίτες μας που πιέζονται από την οικονομική κρίση, **να ρίξουμε τις τιμές και να μην ρίξουμε τα λεγόμενα «ληγμένα» στην αγορά**. Υπάρχουν τρόποι να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας σε όσους υποφέρουν.

Θα μπορούσε, για παράδειγμα, το Υπουργείο Ανάπτυξης να θεσπίσει μια αγορανομική διάταξη για υποχρεωτικά μειωμένη τιμή στα μη ευαλλοίωτα τρόφιμα, όχι μετά την παρέλευση της ημερομηνίας ανάλωσης, αλλά λίγο πριν αυτή λήξει. Όχι πρώτα να λήγουν τα τρόφιμα και μετά να τα πουλάμε μισοτιμής, αλλά λίγο πριν λήξουν.

Θα ρωτήσει κάποιος, *«μα καλά είναι καλύτερα οι συμπολίτες μας να ψάχνουν στα σκουπίδια;»*. Δεν νομίζω ότι οι δυστυχείς συνάνθρωποί μας που αναζητούν τον επιούσιο ανάμεσα στα οικιακά απορρίμματα θα βρουν λύση στο πρόβλημά τους από αυτή τη νομοθετική διάταξη.

Εδώ λοιπόν υπάρχει ένα σοβαρότατο **ηθικό θέμα**.

B. ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Η πώληση τέτοιων τροφίμων θα απαιτήσει, κατά τη γνώμη μας, περισσότερους μακροσκοπικούς και εργαστηριακούς ελέγχους από όλες συναρμόδιες υπηρεσίες, αρχής γενομένης ασφαλώς από τον ΕΦΕΤ σε ό,τι αφορά την ποιότητα των τροφίμων, αλλά και την ΥΠΕΑ σε ό,τι αφορά τις τιμές.

Εδώ υπάρχει η σοβαρή πιθανότητα να μη μπορούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί να ελέγξουν την ποιότητα των προϊόντων και την τιμή πώλησης. Οι έλεγχοι, όπως όλοι γνωρίζετε, και όπως γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, δεν είναι καθολικοί είναι δειγματοληπτικοί.

Δεν καθορίζεται το ποσοστό μείωσης της τιμής επι της αρχικής τιμής του προϊόντος, ποιό θα είναι 10%, 30%, 50% ?

Άλλωστε, δεν καταφέραμε ως χώρα να συγκρατήσουμε τις τιμές των τροφίμων παρά την κρίση, παρά την μείωση των μισθών και του τιμάριθμου. Είμαστε, σύμφωνα με έρευνα που δημοσιοποίησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τις ακριβότερες χώρες στην Ευρώπη σε αρκετές κατηγορίες τροφίμων, παρά το γεγονός ότι διανύουμε το 5^ο έτος ύφεσης και μείωσης του ΑΕΠ μας. Θα καταφέρουμε να ελέγξουμε τις τιμές των μη ευαλλοίωτων;

Γ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΑΠΟ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΥΣ

Εκτός από τα παραπάνω ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος να αδράξουν την ευκαιρία ορισμένοι (οι λιγότεροι είμαι βέβαιος) να γεμίσουν την αγορά με κακής ποιότητας τρόφιμα.

Και εάν για τις εγνωσμένης αξίας και αναγνωρισιμότητας εταιρείες του κλάδου των τροφίμων, τις οποίες εκπροσωπείτε αρκετοί από τους παρευρισκόμενους, είμαι βέβαιος ότι θα κάνουν ό,τι απαιτείται ώστε να μην εκτεθεί η δημόσια υγεία σε κανέναν διατροφικό κίνδυνο, δεν είμαι το ίδιο σίγουρος για άλλες εταιρείες μικρότερου ενδεχομένως βεληνεκούς, που ενδεχομένως παράγουν και εισάγουν τρόφιμα από τρίτες χώρες.

Θέμα, επίσης, μπορεί να δημιουργηθεί στην λειτουργία της αγοράς (αναφέρομαι στην πιθανότητα αθέμιτου ανταγωνισμού) από αυτούς που συνηθίζουν να “χαίρονται στην αναμπουμπούλα” εισάγοντας στην αγορά κακής ποιότητας προϊόντα.

Κανείς δεν μπορεί να διασφαλίσει πως δεν θα χρησιμοποιηθούν προϊόντα περασμένης διατηρησιμότητας (ληγμένα) σε καταστήματα μαζικής εστίασης (εστιατόρια, γρήγορο φαγητό κλπ).

Επομένως, η άποψή μου είναι ότι **η χώρα δεν είναι έτοιμη, στην παρούσα χρονική συγκυρία, να εφαρμόσει μία τέτοια διάταξη.**

Σκεφτείτε ακόμη τον αντίκτυπο που θα έχει στο εξωτερικό και στα διεθνή μέσα ενημέρωσης η χρονική στιγμή που επιλέγουμε να την εφαρμόσουμε. Δεν θα κάνει καλό στην εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό.

Άποψή μας, επομένως, είναι να συνεχιστεί ο διάλογος με τις καταναλωτικές οργανώσεις, με τις επιχειρήσεις τροφίμων, με τις αρχές ελέγχου της χώρας με τις επιχειρήσεις πώλησης τροφίμων, αφού συνεχίζεται ο διάλογος και στην Ε.Ε.

Ερώτημα παραμένει αν υπάρχει έγκριση για την διάταξη από την αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG SANCO – Γενική Διεύθυνση Τροφίμων, Υγείας και Καταναλωτών).

Αυτή ακριβώς είναι και η δική μας πρόταση. Να μην ισχύσει η συγκεκριμένη διάταξη του νέου αγορανομικού κώδικα έως ότου ολοκληρωθεί ο διάλογος στην Ε. Ε. και στην χώρα μας.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας και παρακαλώ για τις απόψεις σας.